

«ایران» در اولین سالگرد هفته دولت ابعاد مختلف طرح دارویار را بررسی می‌کند

دارویار؛ پلی برای عبور از معضلات دارویی

■ فریبا خان‌احمدی
روزنامه‌نگار

همزمان با از سرگیری تحریم‌ها علیه ایران از بهار سال ۱۳۹۷، دولت تصمیم گرفت برای برخی کالاهای اساسی ارزش ترجیحی را تعریف کرده و این کالاها بر مبنای نرخ ۴۲۰۰ تومانی وارد کشور شوند. این اقدام با هدف حمایت از اقشار آسیب‌پذیر برای کنترل کالاهای اساسی اجرایی شد؛ هر چند به مرور برخی از کالاها از فهرست دریافت این ارزش خارج شدند و در نهایت اقلام انگشت‌شماری در این لیست باقی ماند که دارو همچنان در این دسته بود. این طرح اگرچه به منظور حمایت از اقشار آسیب‌پذیر اجرایی شد، اما برخی از کارشناسان و فعالان اقتصادی از همان ابتدا نسبت به آن انتقاد داشتند؛ از جمله اینکه طبقات متوسط و ضعیف جامعه کمترین بهره را از این منابع دریافت می‌کنند.

مرور زمان منجر به افت ۷۵ درصدی صادرات رسمی دارو، افزایش کمبود دارویی از ۴۲ قلم در سال ۹۷ به ۱۱۳ قلم در سال ۱۳۹۹، کاهش ذخیره استراتژیک بیش از نیمی از داروهای کشور به کمتر از ۶ ماه، آسیب به تولید داخل و از بین رفتن قدرت رقابت داروی ایرانی، بیش‌اظهاری ۲۳۵ میلیون یورویی در مواد وارداتی مربوط به ۳۱ قلم دارو توسط شرکت‌های مختلف طبق گزارش دیوان محاسبات، ۵ هزار میلیارد تومان قاچاق معکوس تنها در سال ۱۳۹۸ و اعطای یارانه به کشورهای همسایه و در نهایت رانت ۷ هزار میلیارد تومانی شرکت‌های تولیدکننده مواد اولیه دارویی در اثر بهره‌مندی از ارزش ترجیحی و عدم تبعیض از قیمت‌گذاری توسط سازمان غذا و دارو شد.

علاوه بر این، تخصیص ارزش به واردات کالاهای اساسی، موجب قاچاق این کالاها به کشورهای همسایه شده بود. مسأله دیگر، فساد وجود ارزش چند نرخی بود که این موضوع حواشی زیادی را در خصوص تخصیص ارزش ترجیحی به همراه داشت؛ با این حال فعالان بخش خصوصی نیز معتقد بودند ارزش ۴۲۰۰ تومانی بجز رانت و فساد، رقابت‌پذیری را در فعالیتهای اقتصادی کاهش داده است. حوزه دارو نیز از این قاعده مستثنی نبود، اما هر سال به موازات کاهش بودجه ارزی دارو، مشکلات زنجیره تأمین از واردات گرفته تا تولید و توزیع و متعاقب آن صنعت داروسازی، روزبه‌روز دسترسی به داروها را با مسأله جدی مواجه می‌کرد. این مشکلات به

ویژه‌نامه
بمناسبت
روز پزشک
ایران

پیش‌شماره
۳ شهریور ۱۴۰۱